

بدرالجمہ

تطبیق و بررسی تأثیر نثر کهن فارسی (تذکرہ الاولیا؛ تفسیر
سورہ یوسف و تاریخ بیهقی و قصص النبیا) بر زبان و شعر
احمد شاملو

مؤلف :

افسانہ شیر شاہی

سرشناسه	شیرشاهی، افسانه، ۱۲۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	تطبیق و بررسی تأثیر نثر کهن فارسی (تذکره الاولیا؛ تفسیر سوره یوسف و تاریخ بیهقی و قصص الانبیا) بر زبان و شعر احمد شاملو/ افسانه شیرشاهی.
مشخصات نشر	تهران: راه دکتر؛ سنجش و دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۸۵۴ص: ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	978-600-465-591-0
وضعیت فهرست نویسی	فیها
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	شاملو، احمد، ۱۳۰۴ - ۱۳۷۹ - نقد و تفسیر
موضوع	Shamlu, Ahmad -- Criticism and interpretation
موضوع	شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع	Persian poetry -- 20th century -- History and criticism
رده بندی کنگر	۸۵۱۳۹۷/۸۵۱۸۵/الف/ PIRA۱۱۱۲
رده بندی دیویی	۸۹۱/۶۲
شماره کتابشناسی ها	۵۳۳۰۰۰

تطبیق و بررسی تأثیر نثر کهن فارسی

(تذکره الاولیا؛ تفسیر سوره یوسف و تاریخ بیهقی و قصص الانبیا)

بر زبان و شعر احمد شاملو

افسانه شیرشاهی

انتشارات راه دکتر (همکار سنجش دانش).

۵۰۰

۳۹۷

۹۷۸-۶۰۰-۴۶۵-۵۹۱-۰

۱۸۰۰۰ تومان

مولف:

ناشر:

تیراژ:

نوبت چاپ:

شابک:

کپی حقوق مادی و معنوی این اثر برای مولف محفوظ می باشد

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱
مقدمه	۴
زبان	۴
کارکرد ادبی زبان	۱۱
تمایز زبان شعر از زبان گفتار	۱۴
زبان شعر	۱۷
شعر چیست؟	۱۹
پی نوشت مقدمه	۳۰
بخش نخست	۳۵
مبانی نظری	۳۵
فصل اول - آغازگران شعر نوی پارسی	۳۵
فصل دوم - ریشه های شعر سپید	۳۵
فصل سوم - شاملو پدر شعر سپید	۳۵
فصل چهارم - شعر سپید پس از شاملو	۳۵
فصل اول	۳۶
آغازگران شعر نو پارسی	۳۶
هدیه نیما به ادب فارسی	۳۶
پی نوشت	۴۲
بنیان شعر سپید، موهبتی گوه‌رین، اصیل و ماندگار	۴۴
انگیزه های شاملو از آفرینش شعر سپید	۵۲
عدم تجربه وسیع در نظم کلاسیک	۵۲
توجه و علاقه به نثر شاعرانه و نثر کلاسیک	۵۳
علاقه به موسیقی غربی	۵۴
توجه به مضامین سیاسی - اجتماعی و ایجاد شعری متعهد	۵۴

۵۷	رویکرد به شعری پیشرو و آوانگارد :
۵۸	تفاوت نوع دیدگاه شاملو به شعر
۶۰	-انتقاد نویسندگان و منتقدان از سپیدسرایان شاملو:
۶۵	سخن پایانی:
۶۵	آیا شاملو به راز گوهر شعری پی برده است؟
۷۰	پی نوشت:
۷۴	فصل دوم
۷۴	ریشه های شعر سپید
۷۴	ادبیات مدرن
۸۳	پی نوشت:
۸۵	ادبیات معاصر
۸۵	شعر سپید یا شعر آزاد ؟ (برداشت ماصرانه از شعر سپید)
۹۱	پی نوشت:
۹۳	شاخه های شعری نیمایی
۹۴	عوامل زمینه های ایجاد شعر سپید فارسی در دوره معاصر ایران
۹۴	۱- پیدایش مکتب رمانتیسیم :
۹۶	۲- رشد حزب توده :
۹۷	۳- گسترش نشریات و مجلات:
۹۹	۴- تشکیل کنگره نویسندگان و شاعران:
۱۰۰	۵- رواج ناسیونالیسم و بیگانه گرایی (تناقض فرهنگی)
۱۰۱	۶- اشعار هجایی:
۱۰۲	روند تکامل شعر سپید یا مشور
۱۰۳	پیشگامان احمد شاملو
۱۰۴	دکتر محمد مقدم:
۱۰۴	تندرکیا :
۱۰۵	هوشنگ ایرانی:
۱۰۵	دیگران:

۱۰۶.....	مخالفات تیما و تیمایان
۱۰۷.....	بی نوشت:
۱۰۹.....	ادبیات کهن نثرشاعرانه (قرن چهارم . پنجم، و ششم)
۱۱۹.....	فصل سوم - شاملو پدر شعر سپید فارسی
۱۱۹.....	تفاوت شاملو با دیگر شاعران سپید سرا
۱۱۹.....	از نظر زبانی:
۱۱۹.....	از نظر محتوایی:
۱۲۰.....	از نظر مضمون:
۱۲۰.....	توجه به همه جنبه های شعر منشور:
۱۲۰.....	داشتن تئوری جدان شناسی ریشه دار و عمیق:
۱۲۱.....	توجه جدی به شعر منشور
۱۲۲.....	مراحل تکامل شعر سپید شاملو:
۱۲۲.....	مرحله نخست: منطق نثر:
۱۲۳.....	مرحله دوم: هوایی تازه در شعر شاملو:
۱۲۵.....	عوامل توفیق شاملو
۱۲۵.....	توجه به زبان و کلمه:
۱۲۶.....	التقاط سنت و مدرنیته
۱۳۱.....	توجه به واژه های خشن و درشت آهنگ:
۱۳۲.....	چند معنایی یا چند بعدی بودن شعر سپید شاملو:
۱۳۳.....	توجه به موسیقی و طنین الحان خاص تفاسیر کهن:
۱۳۵.....	توجه عمیق به عرفان:
۱۳۷.....	تلفیق مضامین سیاسی - اجتماعی - تغزلی:
۱۳۹.....	فصل چهارم (شعر سپید پس از شاملو
۱۳۹.....	قابلیت یا عدم قابلیت تقلید پذیری زبان شعر شاملو
۱۴۳.....	از نظر آهنگ و موسیقی
۱۴۶.....	نظر شاملو درباره شعر امروز:
۱۴۷.....	آغاز جدا سری:

۱۵۱	بازتاب شعر سپید بر جریان های شعر معاصر ایران
۱۵۱	جریان ها و موج ها:
۱۵۳	یدالله رویایی :
۱۵۳	احمد رضا احمدی:
۱۵۴	شعر موج نو :
۱۵۴	شعر گفتار :
۱۵۵	گونه های ظهور شعر معاصر فارسی پس از انقلاب اسلامی :
۱۵۷	بی نوشت :
۱۶۰	بخش دوم :
۱۶۰	موسیقی :
۱۶۰	مبانی توازن های ساختاری :
۱۶۰	فصل اول : - موسیقایی
۱۶۰	فصل دوم : - نحوی و زبانی
۱۶۰	فصل سوم : - بیانی
۱۶۰	فصل چهارم : - خیال و اندیشه
۱۶۱	فصل اول :
۱۶۱	توازن ساختار موسیقایی
۱۶۱	آهنگ کناری : قافیه و ردیف / سجع
۱۶۱	قافیه و ردیف
۱۶۱	مقدمه
۱۶۲	در پایان هر بند
۱۷۱	تاریخ بیهقی :
۱۷۳	قافیه و ردیف در پایان بند
۱۷۹	قرینه سازی
۱۸۰	تذکره الاولیاء
۱۸۳	طرد و عکس
۱۸۵	تکرار

۲۰۰	موسیقی میانی
۲۱۰	موسیقی درونی
۲۱۰	اتباع
۲۱۵	تابع اضافات
۲۱۹	ترصیع
۲۲۵	تکرار کلمه یا میاندوند
۲۲۷	تناسب
۲۴۰	واج آرایی
۲۴۸	موازنه
۲۵۴	هم آوایی
۲۵۸	جملات کوتاه متوالی و بسته
۲۶۲	جملات موزون و آهنگین
۲۷۷	طبیعت نثر گونه
۲۸۵	موسیقی معنوی
۲۸۵	آوردن آیه در ضمن کلام
۲۸۶	اظناب
۲۹۴	الثقات
۲۹۶	ایجاز
۳۰۳	تضاد
۳۰۵	تفریق
۳۰۷	تقسیم
۳۱۲	تقسیم و تشریح
۳۲۰	اسلوب معادله یا ارسال المثل
۳۲۴	تناقض
۳۲۷	جمع
۳۳۰	جمع و تقسیم
۳۳۵	لف و نشر

۳۳۷	مراعات نظیر
۳۴۰	گفتگو / مناظره
۳۴۸	نفی و اثبات :
۳۵۰	نکته گویی
۳۵۷	تلمیح
۳۵۷	الف) تلمیح هایی مشترک با همه متون ..
۳۶۶	ب) تلمیح های جداگانه با تذکره الاولیا،
۳۸۴	مقایسه شعر لولـه / داستان موسی :
۳۹۰	لوح /الواح
۳۹۸	موسیقی بصری
۳۹۸	مقدمه
۳۹۸	شیوه پلکانی (نثر آهنگین)
۴۴۶	لحن
۴۴۶	لحن پیامبر گونه (بشارت و ترغیب)
۴۴۷	لحن امری / پیغامی
۴۴۸	لحن عرفانی
۴۵۰	فصل دوم
۴۵۰	توازن ساختار نحوی و زبانی
۴۵۰	- انواع افعال
۴۵۰	- قواعد نحوی باستان گرایانه
۴۵۰	- قید
۴۵۰	- صفت
۴۵۰	- واژگان
۴۵۱	افعال پیشوندی
۴۵۱	« ب »
۴۵۵	باز
۴۵۹	بر

۴۶۳	در
۴۶۷	فرا
۴۶۸	فراز
۴۶۸	فرو
۴۶۹	فرو
۴۷۲	وا
۴۷۴	پیشوند مرکب
۴۷۴	باز
۴۷۵	بر
۴۸۰	در - اندر
۴۸۰	الف (تقدیم پیشوند در رای تاک
۴۸۲	ب (تاخیر پیشوند
۴۸۴	فرا
۴۸۴	فراز
۴۸۵	فرو
۴۸۶	افعال پیشوندی کهن خاص
۴۸۶	افکندن
۴۸۸	نگریستن
۴۹۰	نهادن
۴۹۲	در نیافتن
۴۹۲	انواع افعال
۴۹۲	فعل ساده
۴۹۲	آمدن
۴۹۳	ضمیر متصل (فعل معین)
۴۹۵	اندیشیدن
۴۹۶	ایستادن
۴۹۸	باید - بایستن

۴۹۹	بخفت
۴۹۹	بردن
۴۹۹	پراکندن
۵۰۰	پنداشتن
۵۰۱	جنبیدن
۵۰۱	دانستن
۵۰۲	سفتن
۵۰۲	شاید - نشاید
۵۰۳	شدن در معنی شدن
۵۰۵	کردن
۵۰۸	گردیدن
۵۰۸	گریستن
۵۰۹	گرفتن
۵۱۰	گزاردن
۵۱۰	گشتن در معنی شدن :
۵۱۱	نمودن
۵۱۲	یا فتن / دانستن / شمردن : (فعل تمییز)
۵۱۴	فعل مرکب
۵۱۴	بانگ کردن / بانگ برزدن
۵۱۴	بدرود کردن
۵۱۵	یا سفت کردن
۵۱۵	پلاس برچیدن / برکشیدن
۵۱۵	تازیانه زدن
۵۱۶	تسبیح کردن
۵۱۶	ترک گفتن
۵۱۶	تن در دادن
۵۱۷	حاجت روا شدن

۵۱۷.....	حجت آوردن
۵۱۸.....	حرمت گذاشتن - داشتن
۵۱۸.....	حکم کردن، داوری کردن
۵۱۸.....	 داشتن
۵۲۰.....	دشنام دادن
۵۲۰.....	رنجه شدن
۵۲۱.....	سخن گفتن / به زبان کسی سخن گفتن
۵۲۲.....	عقوبت کردن و عقیبت فرمودن و مانند آن
۵۲۳.....	غرقه شدن / کردن
۵۲۳.....	راه گردانیدن
۵۲۴.....	گردن زدن / بر نطع نشان دادن
۵۲۴.....	مجال نیست
۵۲۴.....	ندا / آواز دادن
۵۲۵.....	نصیب نیست
۵۲۶.....	نعره زدن
۵۲۶.....	نفسی بکردن نفسی بزد
۵۲۶.....	قصه نبشتن / کردن
۵۲۷.....	وضو ساختن
۵۲۷.....	پله دادن و همانند آن
۵۲۷.....	مرکب سه جزئی با باید
۵۲۸.....	مرکب سه جزئی (خواستن - توانستن)
۵۳۰.....	گروه فعلی
۵۳۰.....	برهنه به خاک شدن
۵۳۱.....	حاجت روا شدن
۵۳۱.....	حجت / خواستن تمام کردن
۵۳۲.....	خنده نهان کردن
۵۳۲.....	سخن درشت گفتن

- ۵۳۳ سر از سجده برداشتن
- ۵۳۳ سطری نوشتن از چیزی
- ۵۳۳ شمشیر از نیام بر کشیدن
- ۵۳۴ قاعده دیگر شد
- ۵۳۴ قرمطی ام / دانستند
- ۵۳۴ کاسه سفالین / کوزه بکست
- ۵۳۵ عبارت فعلی
- ۵۳۵ از پای ... به ...
- ۵۳۶ بر بام آمدن
- ۵۳۶ بر سر چیزی نشستن
- ۵۳۷ بردار کردند
- ۵۳۷ بر جا ماندن و مانند آن
- ۵۳۸ به پای کوبی
- ۵۳۹ به ... پیوستن
- ۵۳۹ به تماشا نشستن / به نظاره ایستادن
- ۵۴۰ به خواب فرو شدن
- ۵۴۰ به ... خواندن
- ۵۴۱ به رقص برخاستن
- ۵۴۱ به زیارت رفتن
- ۵۴۱ به ... نشستن / ... نشستن
- ۵۴۲ به کار آید
- ۵۴۳ به ... فخر کردن
- ۵۴۳ به فکر فرو رفتن
- ۵۴۳ به قربان گاه می روم
- ۵۴۴ به منزل رسید
- ۵۴۴ به ... فرود آمدن
- ۵۴۵ در سخن است ... به سخن / از سخن

۵۴۵	در وجود آمدن
۵۴۵	قواعد نحوی باستان گرایانه
۵۴۵	افعال موکد
۵۴۵	تاکید فعل با آوردن «ب» بر سر فعل نهی
۵۴۶	تاکید فعل با همه، هرگز، هیچ
۵۴۸	تاکید فعل با چنین
۵۴۹	فعل موکد با پیش
۵۵۰	"نه" تاکید
۵۵۲	افعال متعدی
۵۵۲	فعل متعدی چند مفعولی
۵۵۳	فعل متعدی با چند متمم
۵۵۴	یک جمله به عنوان مفعول برای فعل متعدی
۵۵۵	نقش های فعل مصدر
۵۵۵	فعل یا مصدر به جای اسم فاعل
۵۵۶	مصدر یا فعل در نقش صفت
۵۵۶	فعل یا مصدر در نقش صفت
۵۵۷	مصدر یا فعل در نقش متمم
۵۵۹	اسم مصدر در نقش مسند
۵۶۰	مصدر یا فعل در نقش مضاف الیه
۵۶۲	مصدر در نقش مفعول
۵۶۳	مصدر در نقش نهاد
۵۶۴	افعال آغازین
۵۶۷	نکاتی درباره زمان افعال
۵۶۷	کاربرد وجه التزامی به جای استمراری
۵۶۸	ماضی به جای مضارع
۵۷۰	کاربرد فعل لازم به جای مجهول
۵۷۲	کاربرد دو زمان یک فعل با هم

۵۷۴	دیگر خصوصیات نحوی: افزودن حروف به فعل
۵۷۴	آوردن فعل با همی
۵۷۴	افزودن «ی» به جزء اصلی فعل مرکب
۵۷۶	"بای" انشاء
۵۷۷	افزودن «دندی» به فعل
۵۷۷	آوردن «می» بر سر فعل
۵۷۸	افزودن «پس» بر اول فعل (کاربرد وجه التزامی فعل به شیوه متون کهن)
۵۷۹	کاربرد «نه»
۵۷۹	نه در ابتدای جمله
۵۸۰	کاربرد «نه» به جای نیست و نبود
۵۸۲	افعال اصطلاحی
۵۸۲	با خود گفتن
۵۸۲	کاربرد «باش» در وجه انشائی (تجاسس)
۵۸۳	برآن بودن
۵۸۴	به کمال
۵۸۴	غلط بودن
۵۸۴	گو.گویی، گفتی
۵۸۵	جمله پرسشی: چه افتاد؟
۵۸۶	فعل داعی «باد» به جای باشند
۵۸۷	الف تخریم یا تحقیر
۵۸۸	تقدیم و تقدیر اجزای فعل
۵۸۸	جدایی بین دو جزء فعل
۵۹۱	تقدیم جزء دوم فعل بر جزء اول در افعال مرکب
۵۹۴	فعل در ابتدای جمله
۵۹۷	فعل در میان جمله
۶۰۰	ترتیب جمله به صورت فاعل + فعل + بقیه جمله
۶۰۲	منتم

۶۰۲		متنم یا "را" در آغاز جمله
۶۰۵		متنم اسم بعد از فعل
۶۰۸		جمله امری با بگوی
۶۰۹		قید
۶۰۹		اسامی قیودمشترک
۶۰۹		آری - باری
۶۱۰		استوار
۶۱۱		اینست
۶۱۱		اینک
۶۱۲		پسین و مانند آن
۶۱۳		بردهیت
۶۱۳		به تمامی و مانند آن
۶۱۴		به جد
۶۱۵		پارینه
۶۱۵		پس / از پس / در پس
۶۱۶		پس پشت
۶۱۷		پگاه
۶۱۷		پنداری
۶۱۸		ترس مرده / به دست و پای مردن
۶۱۸		تهی
۶۱۹		جانب
۶۲۰		چندان
۶۲۱		چون / چونان
۶۲۳		حالی
۶۲۳		خاموش
۶۲۴		دیری و مانند آن
۶۲۶		راست و مانند آن

٦٢٦	 سخت
٦٢٧	 صعب
٦٢٨	 عجب
٦٢٨	 عظیم
٦٢٩	 غایت
٦٢٩	 قضا را / از قضا
٦٣٠	 قفا
٦٣١	 قبلوله
٦٣١	 کرانه
٦٣١	 گاه و مانند آن
٦٣٢	 به ناگاه
٦٣٣	 مگر در معنی شاید
٦٣٤	 نیم و همانند آن
٦٣٦	 قید مشابهت «گفتی»
٦٣٦	 همچون
٦٣٧	 وار
٦٣٨	 آسا
٦٣٨	 دریغا و مانند آن
٦٣٩	 همه
٦٤١	 یک نفس
٦٤١	 باشد در نقش قید
٦٤٢	 قید با میانوند
٦٤٤	 تکرار قید
٦٤٥	 قید در آخر جمله
٦٤٨	 جمله‌واره قیدی
٦٥١	 مفعول مطلق تأکیدی (جمله‌واره در نقش قیدروش و تأکید)
٦٥٢	 صفت

۶۵۲	صفت اشاره آن
۶۵۳	صفت و ضمائر اشاره
۶۵۸	صفات عالی
۶۶۱	صفت تفضیلی
۶۶۱	«که» و «از»
۶۶۱	یکی + تر
۶۶۲	همراه با «که» و «از»
۶۶۳	ی + تر
۶۶۴	بعد از موصوف «که» و «از»
۶۶۵	صفت تفضیلی با «ا»
۶۶۵	تنسيق صفات
۶۶۵	تنسيق صفات به صورت تتابع اضافی
۶۶۶	با حرف عطف
۶۶۷	تنسيق صفات با فاصله «ویرگول»
۶۶۸	به صورت جملات متوالی و بهم پیوسته و معطوف و توصیف
۶۷۰	تنسيق صفات با جمله واره
۶۷۱	جمله واره وصفی
۶۷۱	تنسيق صفات هم پایه
۶۷۶	صفات شمارشی
۶۸۲	صفت با کاربرد گونه
۶۸۵	مبهم
۶۹۰	صفات متوالی هم پایه
۶۹۳	منفی
۶۹۷	صفت نسبی
۶۹۷	گروه و جمله واره وصفی
۷۰۹	قواعد دستوری
۷۰۹	تقدم صفت بر موصوف

۷۱۲	صفت در نقش اسم
۷۱۳	قید صفت
۷۱۶	قرار گرفتن صفت بعد از فعل
۷۱۸	موصوف با "ی"
۷۱۹	حس آمیزی (با صفت تلخ)
۷۲۰	توازن ساختارزبانی
۷۲۰	واژگان
۷۲۰	واژگان مشترک
۷۲۰	بی چراز به چون
۷۲۰	پیغام پدران
۷۲۱	پای آبله
۷۲۱	پدران
۷۲۲	تعویذ
۷۲۳	حصار و قلعه
۷۲۴	خداوند خدا
۷۲۶	خدای را
۷۲۶	خوانچه
۷۲۶	رافضی
۷۲۶	فرمان رحلت
۷۲۷	قوآد
۷۲۷	غوغا
۷۲۷	گورخانه
۷۲۸	همه ی جهان
۷۲۸	ذکر مجزای واژگان هر متون به کار رفته در مجموعه اشعار شاملو
۷۲۸	تذکره الاولیاء
۷۳۰	فصوص الانبیاء
۷۳۰	تفسیر سوره یوسف

۷۳۰	تاریخ بیهقی :
۷۳۴	سخن پایانی :
۷۳۵	فصل سوم :
۷۳۵	توازن ساختار بیانی :
۷۳۶	کنایه :
۷۳۶	آسیا بر خون بگشتن / چرخ چاب به خون گشتن :
۷۳۶	آتش در جان افتادن :
۷۳۷	آهنگ چیزی داشتن / کردن :
۷۳۷	از سر ... بدر سر ... :
۷۳۸	با کسی بر آمدن / بر عهده کسی بر آمدن :
۷۳۸	برخود لرزیدن :
۷۳۹	بر کسی دست گشودن :
۷۳۹	برگ داشتن :
۷۴۰	به خود باز نهادن / کسی را به کسی باز گذاردن :
۷۴۰	به هیچ گرفتن :
۷۴۰	به لباس کسی در آمدن :
۷۴۰	به خود در پیچیدن :
۷۴۱	بروایی ... نیست :
۷۴۱	چنگ در کسی یا چیزی افکندن :
۷۴۲	چیزی روان است :
۷۴۲	حلقه بر در زدن :
۷۴۳	خالی ماندن :
۷۴۳	خطر کردن :
۷۴۴	در بند می گذارد بودن :
۷۴۴	در خواب رفتن :
۷۴۵	دندان بر جگر بستن / فشردن :
۷۴۵	راد بستن :

۷۴۵	 رخت به جایی کشیدن:
۷۴۵	 روی بر تافتن:
۷۴۶	 زبان در کام کشیدن:
۷۴۷	 زرد رویی کشیدن:
۷۴۷	 سر به زیر افکندن:
۷۴۸	 سر جنبانیدن:
۷۴۸	 سر چیزی داشتن:
۷۴۹	 سر در پیش انداختن:
۷۴۹	 سر گرفتن:
۷۵۰	 عشوه / دادن / فم وختن:
۷۵۰	 کاس زهر یا جام مرگ کشیدن:
۷۵۱	 کلماتی دیگر گریه کنم / لعل قلم را بر روی بگریانم:
۷۵۱	 کمر بستن / میان بستن:
۷۵۱	 گردن نهادن:
۷۵۲	 نقاب بر افکند / بردارد:
۷۵۲	 هوای چیزی در سر داشتن:
۷۵۳	 فصل چهارم
۷۵۳	 توازن ساختار خیال و اندیشه
۷۵۳	 تصاویر و مفاهیم (مضامین)
۷۵۴	 (۱) خیال
۷۵۴	 مقدمه تصاویر
۷۵۵	 آخرت
۷۵۶	 آخرت / کجا شد:
۷۵۶	 آینه
۷۵۷	 ازابه مرکب
۷۵۸	 از آسمان و مرتع پرشوم
۷۵۹	 انسان

۷۵۹	باران
۷۶۰	بت ساختن و پرستیدن
۷۶۱	بت شکستن
۷۶۱	بهشتی آن چنان ارزانی شما باد
۷۶۲	پیری در آمد
۷۶۲	تجلی عشق
۷۶۳	تشریفات سخت در خور بود
۷۶۴	و تشریفات سخت در خور بود
۷۶۵	چشم خانه ها
۷۶۶	حرم پرشکوه
۷۶۶	در آستانه
۷۶۸	دنیا بیمارستانی ست
۷۶۸	زمین
۷۶۹	دوزخ - جهنم
۷۷۱	دیوانه
۷۷۲	سلطنت آدمی بر زمین سلیمان
۷۷۴	سیر آفاق و انفس
۷۷۵	شب بیداری
۷۷۵	ضیافت
۷۷۷	عشق
۷۷۷	عقوبت
۷۸۰	گورستان مردگان
۷۸۱	مردگان
۷۸۲	همه چیز او را مسخر بود
۷۸۳	تداعی لحن فضا و تصویر و صحنه های تاریخ بیهقی در شعر شاملو
۷۸۴	نکات دیگر درباره ی تصاویر و مفاهیم (تذکره الاولیاء)
۷۸۴	شواهدی از چهار گزارش تذکره الاولیاء

۷۸۶	نماز بردن
۷۸۷	اصطلاحات عرفانی
۷۸۹	کاربرد اصطلاحات صوفیانه با لحنی تعریفی
۷۹۰	مذمت دنیا و جهان
۷۹۲	شب زنده داری
۷۹۶	اندیشه
۷۹۶	مفاهیم و مضامین
۷۹۶	آمدن و رفتن
۷۹۸	آفرینش جهان / آسمان
۷۹۸	از دوزخ و بهشت و رشتن و بستن
۷۹۹	از مردان شما آدم کشتن / مایا / رزم
۸۰۰	اندوه
۸۰۱	انزوا
۸۰۱	انسان خداست
۸۰۲	انسان خداست
۸۰۴	بار امانت
۸۰۴	بت بزرگ / صفت یا قید حالیه بعد از فعل
۸۰۵	بت پرستیدن
۸۰۵	بر تربت کسی رفتن
۸۰۶	به دوزخ اش افکن
۸۰۶	بهشت و دوزخ
۸۰۷	پرستش خدا
۸۰۷	پیوستگی انسان و خدا
۸۰۸	تاراج معابد
۸۰۸	تبسم کردن به مرگ
۸۰۹	تحقیر خدایان
۸۰۹	جهت بخش حقیقی

۸۱۰	حجت رسالت
۸۱۱	حرمت ما را به دنیا و درم
۸۱۲	خاموشی / سکوت
۸۱۲	خاموشی و سکوت / زبان در دهان
۸۱۲	خدایان آسمان
۸۱۳	خدایید !
۸۱۴	خطاب خدا به انسان
۸۱۴	خطاب به خواننده گان
۸۱۶	درد جاودانه شدن را تا آرزو
۸۱۷	دم فرو بستن / خاموشی
۸۱۷	دایره ی حضور
۸۱۸	دوزخ و قیامت و انسان
۸۱۹	رسولان
۸۲۰	زمین و آسمان
۸۲۱	زندان تن
۸۲۲	زندگی ' مرگ / دنیا
۸۲۳	سرنوشت تراستی رقم زد
۸۲۴	سکوت
۸۲۴	سکوت سرشار است. (حدیث بی قراری ماهان / ۱۰۳۳)
۸۲۴	شب زنده داری
۸۲۵	صفات خدا
۸۲۶	وصف پروردگار از زبان خودش
۸۲۶	صفات خدا از زبان خودش
۸۲۷	عجز خدایان (بت ها)
۸۲۸	عشق
۸۲۸	عشق جنون الهی
۸۲۹	غم نان

۸۲۹	فاصله‌ی میلاد و مرگ
۸۳۰	فراق
۸۳۰	قدرت خدا
۸۳۱	قدرت خدا
۸۳۲	قضا / تقدیر
۸۳۲	قضاوت قاضیان
۸۳۴	عزالت
۸۳۴	غربت
۸۳۵	کارنامه
۸۳۵	کتب‌زکان (یا کبرگانی) یست خداوندگار
۸۳۶	مذمت دنیا
۸۳۷	مراحل تکامل
۸۳۷	مرا دیگر گونه خدایی می بایست
۸۳۹	مردم گریزی
۸۴۰	مرگ
۸۴۱	مرگ و زنده‌گی
۸۴۱	مرگ نام زندگی است
۸۴۲	مرگ / مردم گریزی
۸۴۲	من توأم
۸۴۲	من ات به پرستندگی عاشق‌ام
۸۴۳	نفرت
۸۴۳	واسطه پیراهن
۸۴۴	هراس از مرگ
۸۴۵	هر کسی فطره‌ی خردی ست
۸۴۶	همه چیز به هیأت او در آمده بود
۸۴۶	همه بر کار وانگاهیم
۸۴۷	یوسف ، غربت

۸۴۸.....	کتابنامه
۸۴۹.....	کتابنامه فارسی
۸۵۴.....	ماهنامه و مجله ها

www.ketab.ir

پیشگفتار :

شاعر امروز باید میراث دار فرهنگ گذشته خود باشد و شاملو چنین بود . همین میراث فرهنگی اوست که برتری او را نسبت به بسیاری از شاعران معاصرش آشکار می کند . او به حدی در متون کهن و نثر شاعرانه پارسی غرق شد که ساختار زبانی و موسیقایی و به تبع آن خیال و اندیشه آن متون ناخودآگاه ذهن اش گردید و به صورت الگوهای زبانی از پیش مقرر و تنوری های جمال شناسانه عمیق و شگرف ، هنرمندانه و رندانه در شعرش جلوه گر شدند .

در حقیقت پشت شعر شاملو یا در لایه های زیرین زبانی شعر او ، طنین روایی - توصیفی و تصویری تاریخ بیهق ، ترنم نرم و لطیف عرفانی تذکره الاولیاء ، کشف المحجوب ... ، لحن شاعرانه و خداگرایانه میو تائیسر سورة یوسف ... ، الحان پر صلابت و گونه گون پیامبر گونه قصص الانبیاء ، تفسیر طبری ... اوانی پر مفاخره تورات و انجیل و ... نهفته است .

عصاره ای از فرامتنیت تمامی ادب و فرهنگ ایرانی از مذهب تا عرفان تا سنت تا اجتماع و آداب و رسوم تا تاریخ ... را در شعر او می توان یافت .

او شاعری است که عشق را با سیاست ، مذهب را با عرفان و سنت گذشته را با اجتماع کنونی خویش گره زده است . در نتیجه تفکر فلسفی - عرفانی ژرف خویش را با پیوند به متون نثر عرفانی مشخص کرد و آن اندیشه ها و تفکرات فلسفی را در نظام متکرر گذشته بلکه در جوهر شعر نوی خویش دوباره باز آفرید و به یمن آن سبک شاعری ای خلق نمود اصیل و ماندگار و گوهرین با بازتابهای گوناگون . در حقیقت او ساختار زبانی و موسیقایی و فکری و فلسفی نثر دیروز را به زبان شعر امروز آورد . او با تسلطی که از یک طرف بر متون نثر قدیم و زبان کوچه داشت و از طرف دیگر با تسلط به زبان شاعران بزرگ جهان ، توانست ادبیات مدرن را با ادبیات قدیم چنان ظریف و استادانه عیار کند که تنها در هنر خاص خودش یعنی در سبک شعر سپید ظاهر شود .

گرچه او شاعری ست به ظاهر سنت گریز اما با مهارت و تبحر در زبان ورزی و متون نثری قدیم توانست ادامه دهنده میراث شفاهی و مکتوب فرهنگی ما باشد. استمرار بخشنده ی بیهقی، عطار، محمد بن زید طوسی، ابوبکر نیشابوری و سعدی و حافظ و مولوی و نظامی

فضای شعر شاملو هنر عجیب شده تفکر عرفانی و فلسفی کهن با اومانیسم زنده گی نسل اکنون اوست. چنانکه در عصر مدرن توانست میراث فرهنگی جغرافیایی را که چراغش در آنجا می سوخت، انعکاس دهد.

نیاز به میراث نتوب فرهنگی، زمانی در شاملو به اوج رسید که به هوایی تازه در شعر دست یافت. چنانکه پس از هائی تازه نوعی زیبا شناسی مدرن خلّاتی در شعر او ظاهر شد که بر ساختار، شکل و کارکرد هائی نو بدیع تأکید داشت. ظهور نیاز به نوعی مدرنیته که بتواند دو قطب متفاوت نثر کهن و شعر امروزی را به هم پیوند دهد. پیوند ریشه داری که عشق، انسان، عرفان، فلسفه و اندیشه ما بعد الطوسی را در تصاویری شهودی به دست دهد؛ چند بعدانه، به گونه ای منحصر به فرد و متمایز در شورش جلوه کند و او را تا پایان ناپذیری ترجمان حیات جاودانگی بخشد.

آنچه که این رساله در پی آن است، رسیدن به ابعاد گوناگون جلوه های توازنی و ساختاری شعر اوست و اینکه در واقع نثر شاعرانه کهن بنیاد اصلی شعر سپید امروزی است. برای رسیدن به این حقیقت، رساله فوق در دو بخش اصلی مبانی نظری و مبانی توازن های ساختاری تنظیم شده است.

بخش اول شامل مقدمه و مفاهیم و مبانی نظری می باشد در چهار فصل: ۱- آغازگران شعر نو فارسی ۲- ریشه های شعر سپید و روند تکامل آن ۳- شاملو پدر شعر سپید؛ تفاوت او با دیگر شاعران، مراحل تکامل شعری اش، عوامل توفیق او. و سرانجام: ۴- تأثیر و بازتابهای شعر سپید پس از او.

بحث دوم به توازن های ساختاری در چهار فصل توازن ساختار موسیقایی ، نقدی و زیبایی و بیانی و سرانجام اندیشه و خیال اختصاص دارد. که در هر یک از این فصول ویژگی های هر چهار متون با شعر شاملو سنجیده و مقایسه و تحلیل می شود . البته چنانکه می دانیم نمی توان پهنه گسترده فرامتنیت شعر او را منحصر به این چهار متون کرد و آثار دیگر را نادیده گرفت. ولی پرداختن به همه آنها در حوزه این رساله نمی گنجد .

www.ketab.ir